

REGERINGEN

Regeringsbeslut I:3

2012-01-19

M2012/176/Nm

Miljödepartementet

Naturvårdsverket
106 48 STOCKHOLM

Uppdrag till Naturvårdsverket att sammanställa information om ekosystemtjänster

Regeringens beslut

Naturvårdsverket ska sammanställa information om viktiga ekosystem och ekosystemtjänster i Sverige samt identifiera faktorer som påverkar deras vidmakthållande.

Uppdraget ska utföras i samråd med Havs- och vattenmyndigheten samt efter samråd med Sveriges geologiska undersökning, Skogsstyrelsen, Statens jordbruksverk, Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut, Lantmäteriet, Trafikverket, Boverket och Sveriges lantbruksuniversitet.

Naturvårdsverket ska senast den 31 maj 2012 lämna en delredovisning som beskriver myndigheternas ansats och preliminära resultat och senast den 31 oktober 2012 lämna en slutredovisning till Regeringskansliet (Miljödepartementet).

Bakgrund

Ekosystemtjänster upprätthåller funktioner i naturen och ger tjänster som samhället kan bruka. Ekosystemtjänsternas långsiktiga vidmakthållande är beroende av väl fungerande och livskraftiga ekosystem, som även är motståndskraftiga och anpassningsbara (resilienta) mot förändringar, till exempel klimatförändringar. Att öka kunskapen om ekosystemtjänster och synliggöra deras värde för samhället har tidigare identifierats av regeringen och flera utredningar som viktiga steg för att nå miljökvalitetsmålen. För att kunna sätta relevanta och tillämpbara värden på ekosystemtjänster krävs som bas en förståelse och indelning av de ekosystem som levererar tjänsterna.

På global nivå har de ekonomiska värdena av ekosystemtjänster och biologisk mångfald kartlagts inom studien *The Economics of Ecosystem services and Biodiversity* (TEEB). TEEB-studien framhåller att

ekosystemtjänsterna behöver ges en mycket tydligare plats i samhällsplaneringen, ges mer rättvisande värden samt att nya marknadsbaserade system för att hantera ekosystemtjänsternas värden behöver utvecklas. Inom flera länder pågår nu ett arbete att följa upp TEEB-rapporten på nationell nivå. Konventionen om biologisk mångfald antog 2010 ett mål om integrering av värdena av biologisk mångfald i planeringsprocesser och införlivande av dessa i nationalräkenskaper (CBD beslut X/2).

I propositionen Svenska miljömål – för ett effektivare miljöarbete (prop. 2009/10:155 s. 78ff) gjorde regeringen bedömningen att det krävs en större medvetenhet om värdet av ekosystemtjänster och att styrmedel kan behöva utvecklas för att hantera ekosystemtjänsternas ekonomiska värden. Som skäl angavs bland annat att man genom att bättre definiera det ekonomiska värdet av ekosystemtjänsterna och integrera dessa värden i samhällsekonomin, står bättre rustad att hållbart nyttja ekosystemen och att öka deras kapacitet på lång sikt. Regeringen aviserade därför att en utredning skulle tillsättas för att utveckla en strategi med verktyg för att synliggöra värdet av ekosystemtjänster.

Miljömålsberedningen föreslog i sitt delbetänkande Etappmål i miljömålssystemet (SOU 2011:34) ett etappmål om att kartlägga de viktigaste ekosystemtjänsterna till 2013. Med hänvisning till bl.a. miljömålspropositionen föreslog man vidare att tillämpbara metoder för bedömning av värdena av biologisk mångfald och ekosystemtjänster på kort och lång sikt ska finnas tillgängliga senast 2018. Man gjorde även bedömningen att detta etappmål kan nås med hjälp av ovan nämnda utredning.

För ekosystemtjänster i havet har Naturvårdsverket på regeringens uppdrag genomfört en första kartläggning, vilken redovisades i rapporten *Vad kan havet ge oss* (rapport 5937, februari 2009). Rapporten beskriver kunskapsläget om de samhällsekonomiska följderna av människors påverkan på Östersjön och Västerhavet. Uppdraget resulterade i ett fortsatt arbete kring människors attityder till Östersjön och samhällsekonomiska värderingsmetoder, bl.a. inom forskningsprogrammet Baltic Stern vid Stockholm Resilience center. Ytterligare kartläggning av ekosystemtjänster i havet görs även av Havs- och vattenmyndigheten inom arbetet med EU:s ramdirektiv om en marin strategi.

I tilläggsbetänkandet till Havsplaneringsutredningen *Kunskap på djupet – kunskapsunderlag för havsplanering* hänvisas också till ett behov av bättre kunskap och mer utvecklade metoder för värdering av ekosystemtjänster i havet. För en framtida fysisk planering av havet är det viktigt att det finns god kunskap kring ekosystemtjänsterna i havet och deras samhällsekonomiska värde, samt hur dessa påverkas av olika

verksamheter. Regeringen ser därför ett behov av att ytterligare sammanställa information kring de marina ekosystemtjänsterna.

Detta uppdrag är ett steg i regeringens arbete för att bevara biologisk mångfald och för att synliggöra värdet av ekosystemtjänster, för att bidra till att uppnå miljö kvalitetsmålen och de internationella målen från Nagoya.

Uppdraget

Naturvårdsverket ska sammanställa information om viktiga ekosystem och ekosystemtjänster i Sverige samt identifiera faktorer som påverkar deras vidmakthållande. Därigenom kommer kunskapsunderlaget om ekosystemtjänster att förbättras avsevärt. I uppdraget ingår att tydligt definiera vad begreppet ekosystemtjänster är.

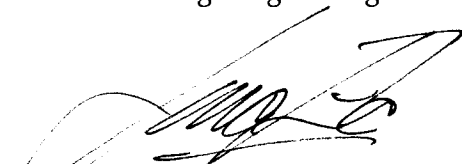
För att uppdraget ska bli praktiskt genomförbart ska ett urval av viktiga ekosystem och ekosystemtjänster göras i ett relevant indelningssystem. Identifieringen och indelningen bör utföras på ett sådant sätt och med en sådan detaljeringsgrad som underlättar värdering av ekosystemtjänsterna i nästkommande steg.

Redovisningen bör ske i form av en rapport som innehåller en sammanställning av viktiga ekosystem och ekosystemtjänster i Sverige, där deras inbördes relationer och vikt redovisas. För varje ekosystemtjänst bör faktorer som påverkar denna åskådliggöras. Redovisningen ska vara praktiskt användbar i ett fortsatt arbete med att samhällsekonomiskt värdera de identifierade ekosystemtjänsterna.

Uppdraget ska ge underlag till Miljömålsberedningens arbete med att ta fram ett förslag till strategi för en långsiktigt hållbar markanvändning med etappmål, styrmedel och åtgärder.

Uppdraget kan även ge underlag till Framtidskommissionens arbete med Grön tillväxt och till den utredning som regeringen tidigare har aviserat med syfte att utarbeta en strategi med verktyg för hur värdet av ekosystemtjänster kan integreras på ett bättre sätt i samhällets beslutsprocesser.

På regeringens vägnar

Lena Ek

Patrik Brodd

Kopia till

Havs- och vattenmyndigheten
Sveriges geologiska undersökning
Skogsstyrelsen
Statens jordbruksverk
Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut
Lantmäteriet
Trafikverket
Boverket
Sveriges lantbruksuniversitet